

Tuulispää-lehden vaalipiirros 20-luvulta

Lauantaiksi ja sunnuntaiksi olivat Vaasan läänin kommunistiset nuorisoyhdistykset järjestäneet Lapualla jonkinmoiset 'haastejuhlat'. Näihin juhliin saapuivat niiden osanottajat puettuina bolshevistisiin pukuihin, punaisiin ryssänpaitoihin, neuvostomerkit rintapielissään - - Kommunistien jo ulkoasuinen uhittelu ja päällepäätteeksi kiihotusyritys oli kuitenkin myrkyttänyt paikkakuntalaisten mielet niin, että kokouksen hajottamisen perästä sattui jälkinäytöksiä, joissa lienee myös ryssänpaidoille lausuttu asianmukainen tuomio - - Kommunistien olisi pitänyt jo aikaa sitten huomata, että he pelaavat sellaista peliä, josta tehdään loppu. Ja huomata sekin, että jos tuossa lopun teossa ei riitä järjestysvallan mahti, kansalaiset tekevät sen omin kourin. Tässä asiassa joutui nyt ensin puhumaan 'Lapuan laki', mutta kommunistit saavat uskoa, että muuallakin ajatellaan samalla tavalla kuin Lapualla. Jos kommunistit uhitteluaan jatkavat, ei ole mikään mahdottomuus, että asiassa puhuu 'koko maan laki'. Ja sanomattakin on selvää kumpi laki, ryssänkö laki vai isänmaallinen kansamme tahdon laki silloin enemmän painaa.

Vaasa-lehti 26.11.1929

Lapualla oli kuitenkin kokoontunut pitkin Pohjanmaata porvarillisen laillisuuden ja isiltä perityn uskon puolustajia ja he alkoivat näyttää mitä on laillisuus ja isiltä peritty usko. He alkoivat kannipäissään - vaikka maassa on kieltolaki - hyppiä pitkin kylänraittia silmät nurin päässä, möykyttää kaikkia tapaamiaan työläisiä kivillä, nyrkeillä, pyssynperillä ynnä muilla sellaisilla laillisuus välineillä ympäri korvia ja korvillekin ja jahdata työläisiä pois koko paikkakunnalta. - - Aiheena näihin laillisuusmessuihin sanotaan olleen sen, että muutamilla juhliin saapuneilla oli ollut punaisia puseroita yllä. Olemme lukeneet tämän laillisuusnäytelmän jälkeen kaikki lakikirjat läpi ja koettaneet löytää niistä sellaisen paikan, jossa kiellettäisiin pitämään punaista puseroa, mutta emme ole mistään löytäneet sellaista kieltoa ja meistä on alkanut tuntua Lapuan laillisuus ja uskonkiivaus lievemmin sanoen arveluttavalta.

Työväenjärjestöjen tiedonantaja -lehti 30.11.1929

Helsingissä elettiin eilinen päivä talonpoikaisretken merkeissä. – – Joukossa oli suuri osa vakavia vanhoja miehiä, joiden hartiat oli ankara työ köyristänyt, joiden kasvoille oli taistelu hallaa ja muita vastuksia vastaan painanut leimansa, miehiä jotka ovat tehneet maan itsellensä alamaiseksi ja raivanneet kivikkoiset maat viljelyskuntoon. Se oli joukkoa, jonka katseesta säihkyi tinkimätön vaatimus: Suomi vapaaksi ryssän kätyreistä – –.

Ilkka. Pohjalaisten äänenkannattaja 8.7.1930

Talonpoikaismarssi Helsingin senaatin torilla 7.7.1930

Ja jos vain – – [Lapuan]liike olisi pysynyt oikeusjärjestyksen pohjalla, olisi myötätunto sitä kohtaan kaikissa kansalaispiireissä, kommunismin pauloihin joutuneita lukuunottamatta, jakamaton. Se tosiasia, että laajoissa kansankerroksissa nyt kuitenkin vallitsee huolestunut mieliala sen johdosta, johtuu siitä, että liike on eksynyt laittomiin tekoihin ja että sen nimissä ja liepeillä on tehty tekoja, joita jokaisen lainkuuliaisen ja kansamme rauhallista kehitystä harrastavan kansalaisen on syvästi valitettava.

Helsingin Sanomat 7.7.1930

»Kävellessäni Lapuan kirkonkylän keskusraitille siinä kesä- tai heinäkuussa 1930, huomasin meijerin kohdalla suuren mustan aivan uuden henkilöauton vieressä seisomassa kookkaan, komean körttimiehen Jussi Muilun. Pysähdyin juttelemaan, olimmehan olleet monia lakkoja yhdessä murtamassa. Kysäisin, että ajatteko tätä autoa? Ajanhan minä. Kenen auto tämä on? Onhan vaan. Vain niin, olette tainneet tällä kyyditä? Kuinkahan lie? Taidatte olla oikein aikamoinen kyyditsijä, oikein aikamoinen muiluttaja...»

Martti Pihkala muistelee ”muilutus” sanan syntyä

Mäntsälän kapinallisten konekiväärejä maaliskuussa 1932

Otettuani tänä päivänä sotaväen ja suojeluskuntain ylipäällikkönä huolehtiakseni järjestyksen palauttamisesta maahan tahdon täten henkilökohtaisesti kääntyä kaikkien suojeluskuntalaisten ja muittenkin sellaisten puoleen, jotka ovat lähteneet aseellisen väkivallan tielle, ja käskeä heitä, niin kuin eilen allekirjoittamassani julistuksessa sanotaan, kuuliaisina laille viipymättä palaamaan kotiseuduilleen. Kukaan ei ole oikeutettu lähtemään paikkakunnaltaan aseistettuna ilman päällystön lupaa, eikä kenenkään myöskään pidä kallistaa korvaansa kiihoittajille ja värväjille, jotka yrittävät yllyttää kansalaisia lähtemään ase kädessä taisteluun laillista yhteiskuntajärjestystä vastaan.

Ote presidentti P.E. Svinhufvudin radiopuheesta 2.3. 1932